

PROGRAM DZIAŁANIA

Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”

na okres od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2023 r.

KATARZYNA PARADECKA

PROGRAM DZIAŁANIA

Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”

Spis treści

WPROWADZENIE.....	2
ZASOBY HISTORYCZNE MDK	3
MISJA I WIZJA.....	5
DIAGNOZA POTENCJAŁU KULTUROTWÓRCZEGO.....	6
CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE.....	9
OPIS PROGRAMU DZIAŁANIA MDK.....	10
Koncepcja organizacyjna	10
Koncepcja programowa.....	12
Koncepcja finansowa	18
PODSUMOWANIE	20

WPROWADZENIE

Istotą działalności każdej instytucji kultury jest realizowanie jej celów, misji, wizji i założeń zgodnie z zapisami statutowymi oraz w odpowiedzi na potrzeby społeczno – kulturalne mieszkańców, do których kierowana jest oferta. Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” jako samorządowa instytucja kultury prowadzi określoną Statutem i Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194.) – wielowymiarową działalność w dziedzinie kultury. Prezentuje twórczość artystyczną, korzysta z dorobku twórców, aktywizuje mieszkańców Katowic, wychodzi naprzeciw ich kulturowym, społecznym i edukacyjnym potrzebom, aby skutecznie dokonywać kulturowych zmian. Ponadto Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” działa w ścisłym oparciu m.in. o takie akty prawne jak:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378),
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, 2255, z 2017 r. poz. 61, 245, 791, 1089, 2201),
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288, 1086),
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781),
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1440, 1495, 2020, 2473, z 2020 r. poz. 284.),
- Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2171),
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, z 2020 r. poz. 288),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333),
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429, z 2020 r. poz. 695),
- Ustawa z dnia 14 lipca 1983r.o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

oraz wielu innych dokumentów, wykorzystywanych w bieżącej działalności instytucji (**Strategia Rozwoju Miasta Katowice 2030**, przyjęta Uchwałą XIX/365/15 Rady Miasta Katowice z dnia 17 grudnia 2015 r., **Strategia Rozwoju Kultury Katowice 2020+**, przyjęta Uchwałą Nr X/147/11 Rady Miasta Katowice z dnia 30 maja 2011 r., **Strategia Rozwoju Kultury w województwie śląskim na lata 2006 – 2020**, uzupełnienie **Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020**). Przestrzeganie wymienionych wyżej aktów prawnych w granicach prowadzonej działalności gwarantuje stabilne, bezpieczne i przede wszystkim skuteczne funkcjonowanie instytucji.

ZASOBY HISTORYCZNE MDK

Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” (do 2009 r. MDK „Zawodzie”) jako miejska instytucja kultury rozpoczął działalność w 1991 r. w miejsce przejętego przez miasto Katowice Zakładowego Domu Kultury Huty Ferrum na Zawodziu. W 2002 do działającego już MDK dołączono filię w Bogucicach – dawny Zakładowy Dom Kopalni Katowice. Na historię instytucji składają się więc ciekawe historie budynków w Bogucicach i na Zawodziu.

- Zawodzie – pierwsza siedziba domu kultury „Bogucice-Zawodzie”.
Budynek w Zawodziu przy ul. Marcinkowskiego 13a, w którym obecnie mieści się dział „Zawodzie” Miejskiego Domu Kultury „Bogucice-Zawodzie”, został oddany do eksploatacji w 1901r. Obiekt nazywany był „Miejscem spędzania wolnego czasu” przez mieszkańców osiedla, tzw. „Kolonii Ferrum”, pracowników Huty „Ferrum” oraz pozostałych mieszkańców ówczesnej gminy Bogucice – Zawodzie. Na I-szym piętrze mieściły się pokoje gościnne, zaś na parterze budynku prowadzona była działalność kulturalno – rozrywkowa zaspokajająca potrzeby społeczne. Istniał wtedy Chór Mieszany, Teatr Robotniczy, sekcja szachowa „Caissa” (która powstała już w 1924r.) oraz sekcja skata sportowego. W 1945r. powstała tu świetlica zakładowa Huty „Ferrum” oraz świetlica dziecięca, gdzie prowadzona była różnorodna działalność kulturalnooświatowa. W 1968r. świetlicę przekształcono w Klub Fabryczny, a w 1971r. klub przemianowany został na Zakładowy Dom Kultury Huty „Ferrum”. W 1991r. obiekt został przejęty przez Urząd Miasta Katowice jako Miejski Dom Kultury „Zawodzie” – od tej pory rozpoczął się nowy etap funkcjonowania placówki. W roku 2002 decyzją władz miasta Miejski Dom Kultury „Zawodzie” przejął do administrowania budynek po byłym Domu Kultury KWK „Katowice – Kleofas” - jako filię „Bogucice”. Różnorodna działalność kulturalna kontynuowana była w Bogucicach nawet podczas trwającego w latach 2008-2010 generalnego remontu budynku. 1 stycznia 2010r. zgodnie z uchwałą Rady Miasta Katowice wszedł w życie nowy statut MDK, określający nową nazwę domu kultury i jego siedzibę. Od tamtej pory Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” mieści się w budynku w Bogucicach, na Zawodziu natomiast, w budynku przy ul. Marcinkowskiego 13a funkcjonuje Dział „Zawodzie”, w którym kontynuowane są wieloletnie tradycje.
- Bogucice.
Historia budynku, w którym obecnie ma swoją siedzibę Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” sięga 1909 roku, wtedy to mieścił się w nim dom noclegowy dla pracowników dawnej kopalni „Ferdynand”. 20 grudnia 1936 roku, staraniem mieszkańców Bogucic w budynku dawnego domu noclegowego został otwarty Dom Ludowy. Aż do wybuchu wojny w Domu Ludowym koncentrowało się życie kulturalne, rozrywkowe i społeczne Bogucic. Swoje siedziby miały tu bogucickie zespoły, stowarzyszenia i organizacje. Po wojnie w dawnym Domu Ludowym rozpoczął działalność Zakładowy Dom Kultury Kopalni „Katowice”. W tamtym czasie, oprócz działalności sekcyjnej i rozrywkowej,

działała tu, aktywna zresztą do dziś, Orkiestra Kopalni „Katowice” (obchodząca w 2019 roku 85 – lecie istnienia) oraz Zespół Akordeonistów (obchodzący w 2018 roku 30 – lecie istnienia), który ostatecznie przeniósł swoją działalność na Zawodzie. Po likwidacji kopalni w 1997 roku, budynek przejęło miasto Katowice. Od tego momentu stał się filią Miejskiego Domu Kultury „Zawodzie”. 15 października 2010 roku po trzech latach generalnego remontu, budynek dawnego Zakładowego Domu Kultury – Domu Ludowego został na nowo otwarty dla społeczności Bogucic jako siedziba Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”.

Podstawowym celem działalności Miejskiego Domu Kultury jest pozyskanie i przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym. Cel ten instytucja realizuje poprzez zajęcia edukacyjne, upowszechnianie i współtworzenie nowych wartości kulturowych. Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” w Katowicach jest instytucją nowoczesną, która w trosce o rozwój społeczeństwa lokalnego stwarza możliwości wielostronnej edukacji kulturalnej, kształci postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz integruje społeczności lokalne za pomocą działań kulturalnych i edukacyjnych. W dobie ciągłych przemian nie wystarczy już bowiem bezwiednie realizować założonych wcześniej celów i działań, ale przede wszystkim, wychodzić poza ramy sztywno pojętej edukacji i animacji społeczno – kulturalnej, stwarzając jednocześnie mocne fundamenty pod realizację pasji, zainteresowań i marzeń odbiorców treści i dóbr kultury w każdym wieku. MDK „Bogucice – Zawodzie” dba również o współpracę z instytucjami kultury, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi i społecznymi, a także wielopokoleniowymi grupami nieformalnymi, starając się jednocześnie, aby oferta kulturalna kierowana do społeczności lokalnej była adekwatna do jej potrzeb. Dlatego też rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań czy potrzeb kulturalno – społecznych jest jednym z ważniejszych zadań MDK.

Instytucja poprzez organizację przedsięwzięć kulturalnych, konkursów, warsztatów artystycznych, działalność wydawniczą przygotowuje do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtuje aktywne uczestnictwo w kulturze, gromadzi i dokumentuje dziedzictwo kulturowe Bogucic i Zawozia. Działalność merytoryczna Miejskiego Domu Kultury polega na wypracowaniu innowacyjnych form i metod pracy kulturalno – społecznej w środowisku lokalnym – w postaci projektów grantowych i działań organizowanych metodą design thinking (opisanej w rozdziale dot. koncepcji programowej), a także promowaniu, wspieraniu oraz realizowaniu projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną. Jest to możliwe głównie dzięki organizowaniu imprez kulturalnych, propagujących zespołowe uczestnictwo w kulturze, różnorodnym formom edukacji kulturalno – społecznej, przyczyniających się do idei wychowania przez sztukę, indywidualnych form aktywności kulturalno – społecznej oraz różnorodnych form edukacji pozaszkolnej.

MISJA I WIZJA

Społeczeństwo rozwija się poprzez nowe pomysły i zrozumienie, poprzez poczucie pewności siebie i osobistego szacunku. W tym kontekście „rozwój” na pierwszym miejscu stawia współdziałanie i samoorganizację mieszkańców. Tylko aktywni obywatele, zaangażowani na rzecz swojej wspólnoty inicjują proces solidarnego rozwoju swojej małej ojczyzny. Aktywność ta rozumiana jest jako współdziałanie i współodpowiedzialność mieszkańców za ofertę kulturalną realizowaną w Miejskim Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”. Dlatego też kluczową dla rozwojowych przemian jest obecność i aktywność liderów środowiskowych – osób potrafiących artykułować i reprezentować potrzeby swojego środowiska. Osoby te stanowią niezbędny budulec, każdego trwałego ożywienia społeczności lokalnej. Podmiotowe relacje najlepiej w środowisku tworzy się poprzez budowanie partnerstw i koalicji. Dlatego też motywując i edukując należy umożliwić samoorganizację mieszkańców Bogucic i Zawodzia w celu samodzielnego ich zaspokajania. Należy tu wziąć również pod uwagę niezwykle silne przywiązanie mieszkańców naszego regionu do historii i tradycji, które z jednej strony w istotny sposób determinuje określone wybory i zachowania, z drugiej jednak wskazuje na obszar dotąd niezagospodarowany, a wnikający ze zmian zachodzących w otaczającym nas świecie. Istniejąca w instytucji Strategia rozwoju Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie” na lata 2013 – 2018, opracowana m.in. przeze mnie, wymaga obecnie przeanalizowania, wyciągnięcia wniosków i zaktualizowania, jednak wydaje się, że kontynuacja działań w niej opisanych jest słusznym rozwiązaniem.

Podążając za jej treścią:

**MDK „Bogucice – Zawodzie” będzie ośrodkiem aktywności lokalnej,
rozpoznawalnym w regionie poprzez skuteczną promocję oraz innowacyjne działania
w postaci projektów grantowych,
twórczo wykorzystującym dziedzictwo kulturowe regionu.
Wspierając inicjatywy oddolne i budując lokalną tożsamość
MDK „Bogucice – Zawodzie” będzie przyczyniać się do rozwoju miasta Katowice.**

Aktywni mieszkańcy Katowic będący nie tylko bezpośrednimi odbiorcami realizowanej w instytucji oferty, ale także jej realnymi kreatorami, mogą dzięki temu zaspokoić swoje aspiracje organizacyjne i twórcze, realizować swoje zainteresowania, poszerzyć sferę wrażliwości, „ożywić swoją duszę”. Aktywizacja liderów i środowisk lokalnych może nastąpić poprzez realizację działań w ramach wspierania aktywności lokalnej, budującego jednocześnie potencjał jednostki samorządu terytorialnego do lepszego dostarczania usług publicznych w dziedzinie kultury. Takie działania byłyby możliwe do realizacji zarówno z osobami dorosłymi, jak i z młodzieżą. W ten sposób można uruchomić wewnętrzną energię i uaktywnić grupy społeczne wspierając ich w działaniach.

Wiedząc, że:

**MDK „Bogucice – Zawodzie” prowadzi działania
służące rozwojowi, integracji i edukacji inspirujące twórczą aktywność
oraz wspierające społeczność lokalną w budowaniu jej kapitału kulturowego
w oparciu o rzetelną diagnozę jej potrzeb i potencjału**

wierzę, że Miejski Dom Kultury będzie nie tylko rodzajem instytucji i budynkiem z określoną działalnością. Będzie on przede wszystkim miejscem spotkań, miejscem wymiany myśli i poglądów, miejscem kreatywnego rozwoju mieszkańców Katowic.

Bieżące raporty dotyczące diagnozy społeczności lokalnej znajdują się na stronie internetowej MDK pod adresem: <http://www.mdkbogucice-zawodzie.pl/dk/>.

DIAGNOZA POTENCJAŁU KULTUROTWÓRCZEGO

Aplikacja do programu Narodowego Centrum Kultury pn. „*Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020*”, zapowiadana w koncepcji zarządzania rok wcześniej, zakończyła się olbrzymim sukcesem. W I połowie 2020 roku instytucja pozyskała środki na dofinansowanie dwuetapowego programu, którego I część objęła szeroką i interesującą z poznawczego punktu widzenia, diagnozę. Jej celem było zidentyfikowanie potencjałów społecznych i zasobów kulturotwórczych wybranych grup społecznych w dzielnicach, w których MDK pełni swoją misję: Bogucicach oraz Zawodziu. Aby osiągnąć powyższy efekt zrealizowano poniższe działania badawcze:

- 6 warsztatów wydobywczych (w tym 2 online),
- sondaż online,
- rozmowy z mieszkańcami prowadzone przez pracowników MDK Bogucice – Zawodzie,
- spacer badawczy w przestrzeni miasta.

Działania te zostały zrealizowane z 4 głównymi grupami odbiorców: dziećmi i młodzieżą, osobami dorosłymi, aktywnymi zawodowo (wśród których znalazły się również osoby z różnymi niepełnosprawnościami), seniorami oraz mniejszością ukraińską. Sytuacja związana z wprowadzeniem w trakcie realizacji programu stanu epidemii oraz niepokoje co do przyszłości projektu wymusiły na instytucji wprowadzenie zmian w metodach i narzędziach pracy z uczestnikami, jednak ostateczny kształt wyników diagnozy jest nie do przecenienia. W myśl rekomendacji będącej skutkiem działań badawczych zamierzam w kolejnych 3 latach działalności wdrożyć do działań Miejskiego Domu Kultury następujące kwestie:

- czerpanie z pomysłów powstałych w trakcie warsztatów jako dobrej bazy inspiracji,
 - wspieranie pomysłów angażujących jednocześnie ludzi i organizacje z obu dzielnic.
- Partnerstwo międzydzielnicowe to dobra okazja do wzmacniania społeczności Bogucic

i Zawodzia, a także do budowania potencjału na atrakcyjne aktywności społeczno-kulturalne,

- czerpanie z działań społeczno-kulturalnych w zderzaniu stereotypów o dzielnicach z rzeczywistością (np. stereotyp Starych Bogucic vs Nowych Bogucic; stereotyp ul. Cynkowej; itp.), a przez to podjęcie próby kreatywnego posłużenia się nimi,
- wspieranie działalności klubów seniora. Są to organizacje, które bardzo sprawnie funkcjonują w obu dzielnicach. Tworząc pomysły dla seniorów, w tym inicjatywy międzypokoleniowe, warto zaprosić do współpracy przedstawicieli tych klubów,
- podjęcie współpracy z młodymi wolontariuszami. Młodzież współtworząca Centrum Aktywności Lokalnej Zawodzie przy Stowarzyszeniu „Mocni Razem” to ekspercka grupa wolontariacka. Warto ich wspierać w programowaniu autorskiej inicjatywy oddolnej, a środowiska obu dzielnic zachęcać do współpracy i angażowania wspomnianej grupy do działań międzydzielnicowych i międzypokoleniowych, tak by rozszerzać skalę ich działania, a długofalowo wesprzeć budowę podobnej grupy w Bogucicach,
- otwarcie się na potrzeby osób z niepełnosprawnościami poprzez konsultację działań z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. osób Niepełnosprawnych w Katowicach,
- zwiększenie współpracy z mniejszością ukraińską, tak aby wydarzenia do niej skierowane były programowane w możliwie szerokim dialogu z jej przedstawicielami – zarówno bezpośrednim, jak i online (grupy mailowe, grupy FB, itp.). Marketing szeptany oraz szeroki dialog na etapie przygotowania pomysłu to klucz do tego, by zbudować zaufanie do inicjatywy oddolnej,
- inwestowanie w wydarzenia włączające mniejszość ukraińską w inicjatywy oddolne, które nie są tworzone wyłącznie z myślą o tej grupie – szczególnie przy okazji działań międzypokoleniowych oraz działań skierowanych do dzieci i młodzieży, które dodatkowo mają silny walor integrujący,
- bieżąca analiza ryzyka związanego z COVID-19. Warsztatowe spotkania online wymuszone były restrykcjami związanymi z pandemią. Na wypadek ponownego zaistnienia restrykcji, inicjatorzy lokalnych działań, jak i MDK Bogucice – Zawodzie powinni być gotowi, by wydarzenia przenieść do sieci. Warto, by w ramach wspólnego porozumienia, wdrażać wybrane pomysły – również w przypadku dużego rygoru sanitarnego, w tym samoizolacji.

Rozszerzony zasięg obszarów badawczych spowodował, że skutkiem realizacji diagnozy społecznej są również rekomendacje instytucjonalne. Zespół badawczy przygotował szereg wskazówek dla Miejskiego Domu Kultury “Bogucice – Zawodzie”, które wykraczają poza diagnozę potencjału kulturotwórczego. Dlatego też, analizując dokładnie zapisy Raportu z Diagnozy zamierzam w najbliższej przyszłości wdrożyć w funkcjonowanie MDK takie kwestie jak:

- kontynuowanie rozwoju pracowników MDK w obszarze prowadzenia działań badawczych. Warto, by każda z filii była przygotowana do prowadzenia tego typu aktywności w duchu badań animacyjnych,
- podtrzymanie dialogu z mniejszością ukraińską. Badania wskazały na duży potencjał wśród tej grupy, ale też duże zróżnicowanie w zakresie: wiedzy o Katowicach i dzielnicach, sposobów spędzania czasu, a także potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywności społeczno-kulturalnych,
- korzystanie z przepływów międzydzielnicowych – organizowanie spotkań łączących liderów obu dzielnic w celu wypracowania pomysłów, które pozwolą pokazać ich zróżnicowanie, połączyć ich mocne strony i wykorzystać tkwiące w nich potencjały. Warsztaty badawcze wskazały dwa obszary, które już dziś mogą stać się osią tego typu spotkań i pomysłów:
 - przejawy historii najnowszej, gdzie wydarzenia z młodości 40- czy 50-latków są często zjawiskami całkowicie obcymi dla aktualnej młodzieży;
 - stereotypy społeczno-kulturowe opisujące dzielnice, miasto oraz mieszkańców,
- wykorzystanie potencjału kreatywności, który ukazał się wśród “zwykłych ludzi” w trakcie pandemii. Doświadczenia związane z obostrzeniami wywołanymi pandemią wyzwoliły wiele ciekawych oddolnych inicjatyw, które realizowały się w domach prywatnych i w przestrzeni publicznej. Warto pomyśleć o przygotowaniu programowej oferty “zdalnej”. Pracując nad nią, bez względu na obecność stanu epidemiologicznego lub jego brak, warto inspirować się tymi działaniami i włączać je w aktywność instytucji,
- wzmacnianie obecności tematyki proekologicznej w działaniach Miejskiego Domu Kultury “Bogucice-Zawodzie”. Działalność ta wpisuje się w potrzeby społeczności obu dzielnic, które w trakcie spotkań warsztatowych zwracały uwagę na zaniedbania i zanieczyszczenia w ich przestrzeni publicznej. Ponadto ekologia staje się jednym z kluczowych obszarów w debacie nt. jakości życia w kraju,
- podtrzymywanie starań o pozyskiwanie zewnętrznego finansowania autorskich projektów społeczno-kulturalnych. Takie projekty to doskonałe narzędzie do sieciowania różnorodnych podmiotów znajdujących się w dzielnicach, okazja do wypracowania innowacyjnych form współpracy z partnerami oraz dodatkowa możliwość do realizowania działań – nawet w sytuacjach tak trudnych jak pandemia,
- wydzielenie lub zagospodarowanie części terenu w otoczeniu obu filii Miejskiego Domu Kultury “Bogucice-Zawodzie” jako miejsc “niezobowiązujących” spotkań lub odpoczynku (sale klubowe, ogród). Spacer badawczy wskazał, że możliwość wypoczynku w przestrzeni publicznej (np. park, tereny zielone, ławka) to duży atut dla mieszkańców, którzy nie oczekują korzystania z oferty kulturalnej. Tego typu miejsca mogą być dobrym instrumentem do nawiązania dłuższej relacji z ich bywalcami,
- przystąpienie do prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Miejskiego Domu Kultury “Bogucice – Zawodzie” (zapowiadane w ubiegłorocznej koncepcji, a zahamowane w wyniku

wprowadzenia stanu epidemii i czasowym zamknięciem domów kultury w Polsce). Szerokie konsultacje poprzedzające powstanie dokumentu – zaproszenie osób i organizacji znajdujących się w otoczeniu Miejskiego Domu Kultury “Bogucice-Zawodzie” może być bodźcem wskazującym nowe obszary rozwoju i aktywności domu kultury,

- wdrożenie do stałej oferty instytucji systemu mikrograntów na działania “miękkie”, który byłby koordynowany przez Miejski Dom Kultury “Bogucice – Zawodzie”. Realizacja oddolnych pomysłów pozwala wzmacniać współodpowiedzialność mieszkańców dzielnic za ich przestrzeń publiczną.

CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Dokonując analizy bieżącej działalności Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie” należy zaznaczyć, że pomimo wielu zmian w galopującym świecie można oprzeć się na pewnych fundamentalnych zasadach stanowiących trzon i wyznaczający kierunek działania dla instytucji. Do ich głównych obszarów, a także celów je realizujących zaliczam takie kwestie jak:

EDUKACJA KULTURALNA I UPOWSZECHNIANIE KULTURY

Cel strategiczny [CS1]: ROZWÓJ EDUKACJI KULTURALNEJ I ARTYSTYCZNEJ

Cele operacyjne:

- CO 1.1 Zwiększenie liczby przedsięwzięć z zakresu rękodzieła ludowego.
- CO 1.2 Wsparcie rozwoju zespołów artystycznych, sekcji i klubów.
- CO 1.3 Promocja zespołów artystycznych oraz osób szczególnie utalentowanych.
- CO 1.4 Wzbogacanie oferty zajęć feryjnych i wakacyjnych dla dzieci.
- CO 1.5 Wsparcie rozwoju artystycznego dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.
- CO 1.6 Zwiększenie dostępu do edukacji kulturalnej i artystycznej.

Cel strategiczny [CS2]: ROZWÓJ KOMPETENCJI KULTUROWYCH

Cele operacyjne:

- CO 2.1 Wprowadzenie innowacyjnych i interaktywnych działań kulturalnych.
- CO 2.2 Promowanie działań MDK z wykorzystaniem technologii informacyjnych.
- CO 2.3 Przygotowanie i realizacja oferty kulturalnej.
- CO 2.4 Wzbogacenie oferty o zajęcia o charakterze rekreacyjnym i sportowym.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ I JEJ ROZWÓJ

Cel strategiczny [CS3]: WZROST INTEGRACJI, AKTYWNOŚCI I PARTYCYPACJI MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPÓŁPRACY INSTYTUCJONALNEJ

Cele operacyjne:

- CO 3.1 Budowanie więzi społecznej i integracji wśród mieszkańców.
- CO 3.2 Pobudzanie i wzmacnianie aktywności i partycypacji społecznej.

Cel strategiczny [CS4]: ZWIĘKSZENIE ŚWIADOMOŚCI I AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW

Cele operacyjne:

- CO 4.1 Zwiększenie liczby i jakości wspólnych inicjatyw mieszkańców.
- CO 4.2 Tworzenie partnerstw lokalnych.
- CO 4.3 Inicjowanie i wspieranie wolontariatu.

TOŻSAMOŚĆ LOKALNA – DZIEDZICTWO KULTUROWE

Cel strategiczny [CS5]: BUDOWANIE WIĘZI I WZMOCNIENIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ

Cele operacyjne:

- CO 5.1 Nawiązanie współpracy z osobami zainteresowanymi historią i tradycją.
- CO 5.2 Wzmacnianie pozytywnego wizerunku Bogucic i Zawodzia.
- CO 5.3 Zwiększenie współpracy z instytucjami oświatowymi i NGOami.

Cel strategiczny [CS6]: OCHRONA I KULTYWOWANIE MATERIALNEGO I NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Cele operacyjne:

- CO 6.1 Odkrywanie i promocja historycznych miejsc, wydarzeń i ludzi.
- CO 6.2 Zwiększenie wiedzy mieszkańców z zakresu dziedzictwa kulturowego.

OPIS PROGRAMU DZIAŁANIA MDK

Koncepcja organizacyjna

Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Urząd Miasta Katowice. Organizatorem dla instytucji jest Miasto Katowice. Nadzór nad placówką sprawują: Rada Miasta Katowice i Prezydent Miasta Katowice w ramach swoich kompetencji. Dyrektora powołuje i odwołuje Prezydent Miasta Katowice w oparciu o obowiązujące przepisy. Dyrektor zarządza i podejmuje decyzje samodzielnie oraz ponosi za nie pełną odpowiedzialność.

Obecnie strukturę instytucji tworzą dwa działy merytoryczne: Dział „Bogucice” (będący jednocześnie siedzibą instytucji) oraz Dział „Zawodzie”, a także Dział Księgowości oraz 3 samodzielne stanowiska. Strukturę organizacyjną instytucji, jego zadania oraz zasady funkcjonowania określa Regulamin Organizacyjny nadawany przez dyrektora po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w nich organizacji związkowych.

Schemat organizacyjny MDK przewiduje zatrudnienie w przełożeniu na łącznie 24 etaty. Pracując w różnych działach i różnych obszarach kompetencji wytwarza się potrzeba wzmocnienia integracji śród-pracowniczej, bieżącego zażegnania konfliktów i odpowiedniego reagowania na

nie. Dlatego też w dalszym ciągu w celu usprawnienia komunikacji i przepływu informacji będą organizowane systematyczne narady i spotkania pracownicze. Ważnym z punktu widzenia zarządzania zasobami ludzkimi jest również wzmocnienie poczucia tożsamości z instytucją, które w bezpośredni sposób wpływa na podniesienie jakości ich pracy czy efektywność wykonywanych zadań.

Rozwój Miejskiego Domu Kultury zależy od wielu różnorodnych czynników, w tym przede wszystkim od kondycji zasobów ludzkich, które cechuje określony potencjał przejawiający się w sprawności i wydajności ich działania oraz zdolnościach i możliwościach kadry. Dlatego też zespołowi pracowniczemu przypisuję strategiczne znaczenie dla funkcjonowania instytucji, w tym szczególnie dla jej rozwoju. Aby móc się rozwijać należy właściwie zarządzać zasobami ludzkimi, zwłaszcza subprocesem rozwoju zasobów ludzkich, rozumianym jako planowanie rozwoju pracowników, ich doskonalenie, przemieszczanie i integrowanie oraz monitorowanie tego rozwoju. Zakładam, że kierowanie poszczególnych pracowników do udziału w szkoleniach, warsztatach i spotkaniach tematycznych, a także stały udział w spotkaniach integracyjnych, również tych nieformalnych przyczyni się do:

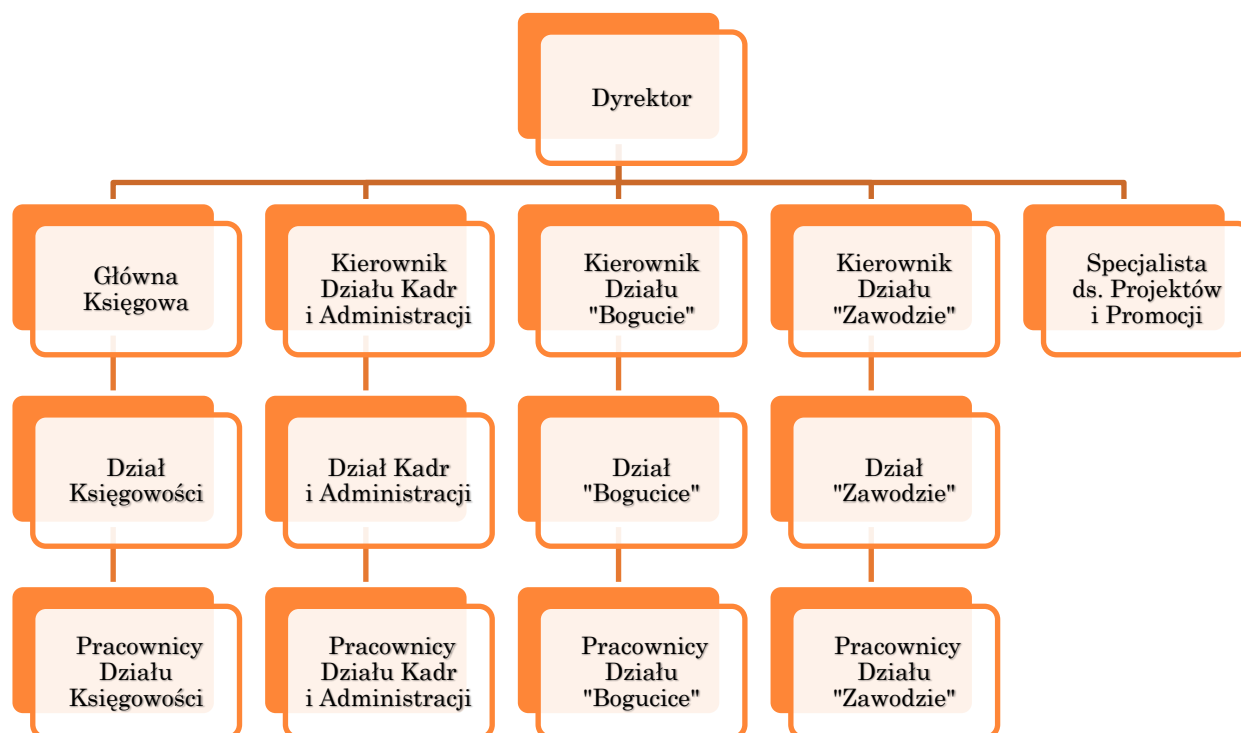
- wzrostu efektywności ich pracy,
- zwiększenia zaangażowania w pracę i motywacji do pracy,
- zabezpieczenia przyszłych potrzeb kadrowych MDK,
- lepszego wykorzystania potencjału kwalifikacyjnego pracowników,
- większej lojalności ze strony pracowników,
- wzmocnienia poczucia tożsamości z instytucją,
- zmniejszenia się fluktuacji kadry.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że wnikliwa obserwacja pracowników oraz zakresów ich obowiązków, którą poczyniłam w ostatnim roku zarządzania instytucją, spowodowała podjęcie decyzji o zamiarze modyfikacji struktury organizacyjnej Miejskiego Domu Kultury.

Planowana modyfikacja zakłada utworzenie Działu Kadr i Administracji, który w kompleksowy sposób objąłby swym działaniem wszelkie sprawy kadrowe, administracyjne, techniczne oraz remontowo – budowlane. W jego skład wchodziłoby pracowników zatrudnieni dotychczas na samodzielnych stanowiskach (Referent ds. Kadr i Organizacji oraz Referent ds. Sekretariatu i Administracji), a także nowo zatrudniony pracownik odpowiedzialny za sprawy techniczne (budowlane, remontowe, inne właściwe ze względu na swoją techniczną specyfikę) oraz rzemieślnicy. Dodatkową zmianą jest modyfikacja nazwy stanowiska dotychczasowego Specjalisty ds. zarządzania projektami i współpracy międzysektorowej, stanowiącego samodzielne stanowisko, na Specjalistę ds. Projektów i Promocji. W tym przypadku mamy do czynienia z ujednoczeniem zakresu jego obowiązków w kontekście działalności dwóch merytorycznych działów instytucji. Co ważne – zmiany te nie pociągają za sobą żadnej redukcji etatów oraz nie wymagają powiększenia zasobów etatowych, a ich główną intencją jest zoptymalizowanie czasu pracy i zakresów obowiązków pracowników w ramach nowej struktury organizacyjnej.

Wewnętrzna reorganizacja instytucji przyniesie poprawę komunikacji, usprawni pracę i zarządzanie MDKiem oraz wpłynie na optymalizację czasu pracy, wynikającej z rzeczywistego i adekwatnego do potrzeb instytucji zakresu obowiązków wybranych pracowników.

PLANOWANY SCHEMAT ORGANIZACYJNY

Liczba etatów: 24 etaty

Koncepcja programowa

W kontekście zarządzania strategicznego niezwykle ważnym dla Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie” jest analiza dotychczas funkcjonującej Strategii jego rozwoju oraz podjęcie działań mających na celu powstanie nowego dokumentu. Przyszłe lata będą zatem czasem określenia kierunków rozwoju, celów strategicznych i operacyjnych, a następnie czasem wprowadzenia w życie nowych elementów oferty kulturalnej zgodnej z diagnozą potrzeb społeczności lokalnej. Założenia nowej strategii powinny mieć na celu rozwój kultury (poprzez rozwój środowisk twórczych, wzrost uczestnictwa w kulturze, dbałość o dziedzictwo kulturowe) oraz budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Wypracowaną strategię, jak i plan pracy, powinny cechować otwartość na nowe potrzeby i preferencje mieszkańców. Wdrażanie strategii i jej realizacja wymaga monitorowania i aktualizacji zgodnie z zachodzącymi zmianami społeczno – gospodarczymi, zmianami potrzeb i oczekiwań środowiska.

Do czasu wypracowania strategii (ale również po jej wdrożeniu) powinno się zgodnie z zapisami w Statucie realizować podstawowe zadania Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”, do których należą:

- rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań kulturalno – społecznych,
- przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych,
- kształtowanie aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- nawiązywanie, rozwijanie i aktywne utrzymywanie kontaktów kulturalnych na terenie polski i poza jej granicami, w zakresie wymiany kulturalnej dzieci, młodzieży i dorosłych,
- gromadzenie i wykorzystywanie zasobów informacyjnych dotyczących zjawisk kulturowych i społecznych środowiska lokalnego,
- działalność merytoryczna polegająca na wypracowaniu innowacyjnych form i metod pracy kulturalno – społecznej w środowisku lokalnym,
- promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną.

Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” realizuje swoje zadania przede wszystkim przez organizowanie: imprez kulturalnych, propagujących zespołowe uczestnictwo w kulturze, różnorodnych form edukacji kulturalno – społecznej, przyczyniających się do idei wychowania przez sztukę, indywidualnych form aktywności kulturalno – społecznej oraz różnorodnych form edukacji pozaszkolnej. Należy kontynuować sprawnie funkcjonujące formy pracy, do których należą m.in.: zajęcia Amatorskich Zespołów Artystycznych, spotkania sekcji, kół, klubów i zespołów zainteresowań, wpisane na trwałe w kalendarz imprez takie wydarzenia jak: cykl „Barwy Ziemi”, Dni Bogucic, Dni Zawodzia, koncerty operetkowe czy cykle spotkań dyskusyjnych „Cafe Bogucice”, „Cafe Zawodzie”.

Podczas wydarzeń organizowanych w Miejskim Domu Kultury bardzo widoczna jest obecność 2 grup wiekowych. Są to dzieci i młodzież do 15 r.ż. oraz seniorzy po 60 r.ż. Uważam, że należy konsekwentnie kontynuować działania kierowane do przedstawicieli tych grup uzupełniając je czasem o nowe formy lub aktualizując istniejące. Wnioskując, że są to grupy zadowolone z oferty kierowanej do mieszkańców nie można jednak zapominać o grupach odbiorców, których dotychczasowa obecność w instytucji jest znikoma lub wręcz żadna. Mowa tu o mieszkańcach w przedziale wiekowym 20 – 55 lat, do którego należą m.in.: studenci, absolwenci szkół wyższych rozpoczynający aktywność zawodową, młode matki i kobiety w ciąży czy też kobiety i mężczyźni nie pracujący, ale zajmujący się na co dzień gospodarstwem domowym. Dokonując rzetelnej diagnozy potrzeb mieszkańców dzielnic, w których działa dom kultury należy podjąć decyzję o utworzeniu nowych form pracy dla wspomnianej grupy odbiorców, zapełniając jednocześnie lukę frekwencyjną reprezentantów grupy.

Realizując zarówno istniejące już, jak i nowe działania należy kontynuować współpracę z instytucjami działającymi na terenie miasta, do których należą:

- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek,
- Galeria Sztuki Współczesnej – BWA,
- Miejski Dom Kultury „Koszutka”,
- Miejski Dom Kultury „Południe”,
- Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”,
- Miejski Dom Kultury „Ligota”,
- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”,
- Muzeum Śląskie,
- Muzeum Historii Katowic,
- Camerata Silesia – Zespół Śpiewaków Miasta Katowice,
- Miejska Biblioteka Publiczna

oraz szkołami, przedszkolami, organizacjami pozarządowymi, artystami, twórcami, parafiami i liderami środowiskowymi, szczególnie z terenu Bogucic i Zawodzia.

Taka współpraca przyczyni się do budowania oferty bez ryzyka powielania wydarzeń i nakładania się na siebie terminów. Ważne jest, aby współpracować również z instytucjami branżowo związanymi z działalnością domu kultury, ale nie mającymi bezpośredniego związku z miastem. Mowa tu o: Śląskim Stowarzyszeniu Miłośników Folkloru, Towarzystwu Kultury Teatralnej, Polskim Związku Chórów i Orkiestr, Regionalnym Instytucie Kultury w Katowicach czy Narodowym Centrum Kultury oraz instytucjami kultury z terenu województwa śląskiego, uczelniami wyższymi, uczelniami artystycznymi, galeriami oraz organizacjami pozarządowymi szczególnie z naszego regionu. Potencjał wymienionych instytucji jest nie do przecenienia, dlatego zamierzam podjąć z nimi współpracę w zakresie pisania wspólnych projektów oraz ich realizacji, a także – w ramach współpracy – prowadzić barterową wymianę zespołów artystycznych.

Budując ofertę we współpracy z różnymi podmiotami warto również pamiętać o korzyściach wynikających z wolontariatu. Wolontariat społeczny (osób dorosłych i młodzieży) to jeden z elementów:

- kształtowania społeczeństwa obywatelskiego,
- budowania lokalnego partnerstwa z instytucją kultury,
- umocnienie wizerunku placówki,
- budowanie zaufania wśród mieszkańców,
- wykorzystanie ogromnego potencjału organizacyjnego i twórczego mieszkańców dzielnicy Bogucice i Zawodzie,
- wprowadzania w zagadnienia pracy w grupie,
- integracji mieszkańców i pracowników.

Z kolei w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz uczelniami artystycznymi i szkołami wyższymi planuję organizowanie staży i praktyk zawodowych. Taka współpraca daje

okazję młodzieży do rozwijania swoich umiejętności nabycia pewności siebie, możliwości realizowania swoich pasji, jednocześnie ucząc się współpracy w zespole.

Opierając się na swoim kilkunastoletnim doświadczeniu zawodowym jestem przekonana o konieczności ponownego przeprowadzenia głębokiej analizy potrzeb społeczno – kulturalnych mieszkańców Bogucic i Zawodzia. Stworzenie dokładnej diagnozy jest podstawą do opracowywania, a później kierowania profesjonalnej oferty kulturalnej do jej potencjalnych odbiorców. W ten sposób mogą oni czuć się współodpowiedzialni za jej tworzenie, co jednoznacznie pomaga realizować ją adekwatnie do oczekiwań wymagającego odbiorcy dóbr i treści kultury. Dlatego też rok 2020 stanowi dla Miejskiego Domu Kultury swoistą bramę wyzwań, bowiem zakończona została właśnie diagnoza realizowana w ramach I części zadania „Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020”. Kontynuując do końca roku część drugą, w kolejnych latach zamierzam, opierając się o zasadę innowacyjności, wprowadzić zbliżoną do powyższej, metodę projektowania oferty kulturalnej wg zasady design thinking.

Design Thinking to usystematyzowane podejście do twórczego rozwiązywania kompleksowych problemów, u którego podstaw leży koncentracja na potrzebach ludzi. Jego korzenie sięgają lat 50., czyli okresu badań nad kreatywnością i procesem projektowania. Zgodnie ze schematem d.school, czyli Instytutu Designu na Uniwersytecie Stanforda, proces Design Thinking składa się zasadniczo z pięciu etapów. Są to: empatia z użytkownikiem, diagnoza, czyli definiowanie problemu (to na bieżąco realizujemy w ramach własnych zadań), ideacja, czyli generowanie pomysłów

na rozwiązania, tworzenie prototypów i testowanie. Nie jest to jednak proces w pełni liniowy, tylko iteracyjny, co oznacza, że często wraca się do poprzedniej fazy, np. wnioski z testowania wykorzystuje się do stworzenia kolejnego prototypu. Etapy Design Thinking i towarzyszące im metody i techniki, choć bardzo ważne, nie miałyby jednak sensu, gdyby nie były osadzone w specyficznym sposobie myślenia i nastawienia do stojących przed nami wyzwań. Metodyka Design Thinking jest częścią szerszego paradygmatu, jakim jest projektowanie zorientowane na człowieka, czyli Human-Centered Design. W ramach tego paradygmatu podczas projektowania pożądane są następujące postawy:

- twórcza odwaga – porzucenie mitu mówiącego o tym, że kreatywność to cecha wrodzona i polegająca na zdolnościach artystycznych. Każdy może być kreatywny, to umiejętność, której można się nauczyć,
- empatia – umiejętność spojrzenia na świat z perspektywy ludzi, dla których projektujemy, i głębokiego wsłuchania się w ich potrzeby,
- myślenie przez tworzenie – szybkie przechodzenie od idei do namacalnych prototypów i ich testowania. Nie dopracowujemy projektu za biurkiem czy poprzez niekończące się dyskusje.
- iteracyjność – wspomniane już powracanie do poprzednich etapów, Design Thinking nie jest w pełni liniowym procesem, zakłada stopniowe ulepszanie rozwiązania,

- akceptacja niejednoznaczności – gdyby właściwe rozwiązanie było oczywiste od początku, proces projektowy byłby przecież zbędny,
- uczenie się z nieuchronnych porażek – szybkie odkrycie tego, co nie działa, jest równie ważne, jak odkrycie tego, co działa, bo dzięki temu oszczędzimy czas i pieniądze
- Design Thinking zakłada także pracę w interdyscyplinarnym zespole, aby na rozwiązywany problem spoglądać z wielu perspektyw.

Stosowanie podejścia Design Thinking do projektowania oferty kulturalnej umożliwia:

- zaangażowanie (potencjalnych) uczestników w tworzenie wydarzeń i projektów,
- integrację pracowników i poprawę komunikacji w zespole,
- budowanie kultury współpracy w instytucji,
- oszczędzenie czasu i pieniędzy przy wprowadzaniu nowych programów,
- lepsze odpowiadanie na potrzeby odbiorców,
- podniesienie poziomu satysfakcji uczestników,
- pobudzenie kreatywności pracowników,
- dotarcie do nowych grup odbiorców,
- zyskanie rozbudowanej wiedzy o uczestnikach i uczestniczkach,
- pogłębienie relacji ze społecznością lokalną.

Zgodnie z powyższymi założeniami, modelowy dom kultury, którym niewątpliwie będzie Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie”, powinien:

- posiadać umiejętność budowy strategii rozwoju i funkcjonowania w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-ekonomicznej,
- być aktywnym uczestnikiem życia społecznego w mieście,
- stwarzać możliwości wielostronnej edukacji kulturalnej,
- być otwartym na wszystkie grupy społeczne,
- kształcić postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- angażować artystów w życie kulturalne społeczności lokalnych,
- integrować społeczności lokalne za pomocą działań kulturalnych,
- przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu i jego skutkom,
- przyczyniać się do rozwoju Katowic,
- być moderatorem dialogu w społeczności lokalnej,
- budować postawy otwartości i tolerancji.

Opierając się na tych fundamentalnych zasadach, Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” postrzegam jako instytucję realizującą:

- edukację kulturalną i wychowanie estetyczne poprzez sztukę, kierowaną do dzieci i młodzieży, rozbudzającą potrzeby kulturalne, rozwijającą zainteresowania i umiejętności

(jak najbardziej należy kontynuować obecną ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży, a także wprowadzić nowe pozycje, wynikające z diagnozy potrzeb mieszkańców),

- imprezy promujące kulturę, turystykę, historię i tradycję Bogucic i Zawodzia,
- promocję i wsparcie amatorskiej twórczości artystycznej, wartościowych inicjatyw kulturalnych, dobrych praktyk, młodych talentów, twórców, innowacyjnych działań charakteryzujących się oryginalnością i kreatywnością poprzez organizowanie konkursów, wystaw, przeglądów, festiwali,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i tradycji związanej z regionem Górnego Śląska,
- budowanie partnerstw i współpracy z instytucjami kultury i oświaty, stowarzyszeniami kulturalnymi, naukowymi, społecznymi, historycznymi, amatorskim ruchem artystycznym, związkami twórczymi w zakresie planowania wspólnego aplikowania o środki pozabudżetowe i realizacji różnych form, prezentacji dorobku i osiągnięć amatorskiego ruchu artystycznego oraz wartościowych dokonań twórców i zespołów,
- działalność informacyjno – wydawniczą przy wykorzystaniu nowoczesnych i tradycyjnych metod techniki (blog, portale społecznościowe, newsletter),
- współpracę w zakresie krajowej i zagranicznej wymiany kulturalnej,
- prace badawcze – w celu rozpoznania potrzeb i zainteresowań kulturalnych mieszkańców - opracowanie diagnozy potrzeb,
- projekty grantowe – finansowane ze środków krajowych i unijnych.

Szczególny nacisk położyłabym na realizację projektów grantowych, które stwarzają doskonałą okazję do wydobywania nieodkrytych walorów kulturalnych, turystycznych i historycznych oraz wpływają na rozwój edukacyjny dzieci i młodzieży. Oprócz realizacji celów statutowych Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” powinien również promować swoją działalność w prestiżowych konkursach i programach. Dlatego też chciałabym zaproponować instytucji udział w takich przedsięwzięciach jak:

- „Zaproś nas do siebie” – program rozwojowy Narodowego Centrum Kultury dla pracowników / kadr kultury,
- Programy indywidualne, kierowane do pracowników MDK, realizowane przez Polsko – Amerykańską Fundację Wolności (Liderzy PAFW: Kształcenie liderów w Programie opiera się przede wszystkim na działaniu. Bodźcem do rozwoju i źródłem wiedzy jest codzienna praca, wykonywanie konkretnych zadań, relacje z innymi ludźmi. Te doświadczenia stanowią przedmiot refleksji, analizy, informacji zwrotnej, z nich wyciągane są wnioski rozwojowe. Program edukacyjny jest ściśle powiązany z działaniem lidera w jego środowisku i odpowiada na konkretne wyzwania, problemy, potrzeby. Pozwala osiągać wymierne rezultaty).

Udział w powyższych inicjatywach, pozwala utrzymywać efekty działalności instytucji oraz bezsprzecznie wzmacnia indywidualny rozwój pracowników. Dzięki prestiżowym wyróżnieniom

i certyfikatom, zdobytym w ramach konkursowych ofert, instytucja staje się rozpoznawalną skarbnicą dobrych praktyk, postrzeganą jako profesjonalny i godny zaufania podmiot – partnerską instytucję kultury.

Koncepcja finansowa

Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w Ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz w oparciu o aktualne przepisy wynikające z Ustawy o rachunkowości, Ustawy o finansach publicznych czy Ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan działalności, zatwierdzany przez dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji uchwalonej przez Radę Miasta Katowice.

Instytucja gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Roczne sprawozdanie finansowe jest zatwierdzane przez Prezydenta Miasta Katowice. Instytucja pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązania z uzyskanych przychodów. Przychodami są:

- przychody własne (z działalności kulturalnej, z działalności gospodarczej, pozostałe),
- dotacje z budżetu miasta,
- pozostałe dotacje,
- wpływy z innych źródeł.

Na koszty instytucji składają się:

- wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników,
- remonty,
- amortyzacja,
- zakup towarów i usług,
- pozostałe koszty.

Ujemny wynik finansowy instytucja pokrywa we własnym zakresie.

Należy przeprowadzić analizę przychodów i przemyśleć, jak pozyskać nowe ich źródła, tak aby zwiększyć środki finansowe na działalność kulturalną. W ramach racjonalizacji gospodarki finansowej należy ściśle trzymać się dyscypliny budżetowej – tj. planowania budżetowego opartego na spójnym i perspektywicznym konstruowaniu budżetu, przejrzystych i realnych planach i kosztorysach imprez oraz ich ewaluacji.

Warto również podjąć działania dywersyfikujące źródła finansowania, którymi niewątpliwie są: środki zdobyte w ramach projektów grantowych, środki unijne, mecenat państwowy oraz prywatni sponsorzy.

Praca metodą projektów, na które dodatkowo pozyskiwane są środki w drodze konkursów grantowych przez placówkę lub organizacje pozarządowe współpracujące z instytucją nie jest już taką innowacją, jak jeszcze 10 lat temu. Z całą pewnością jest to jednak jedna z doskonalszych form zarządzania finansami, mogąca rozbudować, poszerzyć czy wzbogacić bieżącą ofertę kulturalną Miejskiego Domu Kultury przyczyniając się do zbudowania wizerunku instytucji jako miejsca rozwojowego i przyciągającego swoją otwartością nowe grupy odbiorców. W tym celu należy bezwzględnie korzystać z możliwości jakie dają nam ogłoszenia o konkursach realizowanych m.in. przez takie instytucje jak:

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Edukacja kulturalna, Wydarzenia Artystyczne dla Dzieci i Młodzieży inne),
- Narodowe Centrum Kultury (Kultura Dostępna, Infrastruktura domów kultury, Kultura – Interwencje, Ojczysty – dodaj do ulubionych, Etno Polska, inne),
- Filmoteka Narodowa (dotacje dla dyskusyjnych klubów filmowych),
- Muzeum Historii Polski (Patriotyzm Jutra),
- Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki,
- Organizacje III sektora (fundacje i stowarzyszenia: np. Fundacja Orange, Fundacja PZU, Polsko – Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja Batorego, Fundacja Współpracy Polsko – Niemieckiej, Fundacja Polska Miedź, Instytut Goethego, Instytut Polski w Sztokholmie, Węgierski Instytut Kultury, Ośrodek Alliance Francaise, inne).

PODSUMOWANIE

Kultura stanowi we współczesnym świecie interdyscyplinarne pojęcie, chętnie używane w wielu dziedzinach życia. Docelowo jej upowszechnianiem i animowaniem zajmują się takie instytucje, jak zakorzeniony od wielu dziesięcioleci w świadomości mieszkańców Katowic Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie”, dzięki któremu współczesne młode pokolenie miało i ma szansę poznawać oraz zachowywać historię i tradycję swojego regionu, realizować swoje pasje i zainteresowania, a także, co jest szczególnie ważne - budować dialog z innymi ludźmi, na tworzonej dzięki kulturze płaszczyźnie, dając jednocześnie wyraz swoistej integracji międzypokoleniowej.

Antoine de Saint-Exupéry powiedział: *„Marną opinię o kulturze ma ten, kto sądzi, że polega ona na zapamiętywaniu formułek”*. Bo taka właśnie jest kultura: nieograniczona, swobodna, wyzwolona. Możemy rozpatrywać ją zarówno w kategorii duszy, jak i ciała, możemy mówić o jej materialnym, jak i niematerialnym wymiarze. Jednak bez względu na to, jak chcemy ją rozumieć, zawsze będzie stanowiła coś symbolicznego, pozytywnego i refleksyjnego. Tak rozumiana może stać się potężnym narzędziem w walce z aktualnymi problemami. Może stanowić odpowiedź na postępującą globalizację, biurokratyzację czy hedonizm współczesnego świata. Jej osvajanie może przyczynić się do korzystnych zmian i przemian, których obecna rzeczywistość niewątpliwie wymaga. Dlatego też, warto kulturę upowszechniać, tworzyć i animować. Warto być jej aktywnym i zaangażowanym odbiorcą. W końcu warto o nią dbać, aby kolejne pokolenia miały szansę udziału w jej wartościach. W odniesieniu do powyższego Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” prowadząc wielokierunkową działalność powinien zatem pełnić rolę rdzenia – centrum o zasięgu lokalnym, tworzącym wspólnotę instytucji i organizacji działających razem i wspierających się wzajemnie.